

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44722

Nom: Intervenció en poblacions migrants

Cicle: Màster Universitari Oficial

Crèdits ECTS: 30

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2259 - Màster Universitari en Migracions	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2259 - Màster Universitari en Migracions	Intervenció en poblacions migrants	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

VILLARROYA SOLER EDELIA

RESUM

Aquest mòdul, que forma part del segon any, s'imparteix en el període de mobilitat obligatori que exigeix el títol conjunt internacional del màster. Per tant s'impartirà en una universitat del consorci, amb l'excepció de la Universitat de València, ja que en ella es cursa tota la resta. Per aquest motiu aquesta guia està subjecta a les variacions que cregui convenient cada centre europeu en què es cursi el mòdul. En el marc de la mobilitat internacional, la realitat i complexitat familiar que comporta, ens porta a proposar aquest mòdul que representa el treball social i comunitari necessari per a una completa formació del/la tècnic/a en migracions. Intentem respondre a la necessitat de comptar amb professionals específics que gestionin, però sobretot, s'especialitzin en aspectes organitzatius, tècnics i socioeducatius que es relacionin de manera estreta amb la realitat viscuda per les famílies i els seus menors en diferents realitats culturals. Aquesta assignatura, en primer lloc, crea un marc de coneixements que serveixen com a base conceptual per a les estratègies de mediació, és a dir, l'estudi de la construcció de la interculturalitat i la seva aplicació en la intervenció comunitària posen els fonaments per a la mediació. En aquesta segona part, s'analitza en profunditat el concepte, i aplicacions de la mediació familiar, fent una revisió del seu rol com a estratègia d'intervenció davant l'àmplia diversitat familiar amb que avui expliquem. En aquesta línia, resulta indispensable la col·laboració família-escola per al bon desenvolupament, individual i social, dels menors. Quant a la seva estructura, té una part teòrica, una part analítica i finalment, una part més aplicada en la qual es revisen tant les tècniques i metodologies de treball com els principals problemes i desafiaments que es plantegen, revisant per a això els principals models.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver cursat els cinc mòduls anteriors.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi, així com transferint el coneixement a noves situacions.

Adquirir coneixement sobre els fonaments teòrics i sociopolítics de la mediació, en general, i la mediació familiar, en particular.

Adquirir un coneixement adequat de les necessitats del col·lectiu immigrant.

Aprendre conceptes relacionats amb la mediació familiar (conceptualització de les famílies, tipologies familiars, estils educatius, etc.).

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumir responsabilitats i funcions de lideratge i contribuir a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer diferents tècniques a utilitzar en el marc de la mediació familiar.

Conèixer i comprendre, des del propi àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe, gènere i altres eixos de discriminació en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències en el disseny de solucions i resolució de problemes, i c

Conèixer i comprendre els problemes fonamentals que es presenten en la figura del mediador familiar, en àmbits multiculturals.

Conèixer i valorar la importància de considerar el menor (immigrant i autòcton) com a subjecte de drets en el marc de la mediació familiar.

Conèixer la identitat del mediador intercultural a partir de la definició dels trets idiosincràtics d'aquesta figura professional i dels models que el defineixen.

Conèixer què és la mediació com a eina i com a cultura: models, trets i principis.

Contribuir al disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica

professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Posseir i comprendre coneixements que aporten una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Que els estudiants adquirisquen la perspectiva històrica, junt amb la delimitació conceptual dels termes referents a les migracions.

Que els estudiants apliquen els seus coneixements i habilitats a la comprensió d'un camp d'estudi relacionat amb les migracions i el domini de les habilitats i els mètodes d'investigació relacionats amb aquest camp.

Que els estudiants arriben a tenir una visió global del procés migratori, amb un èmfasi especial en els efectes del context sobre l'individu i el grup que emigra.

Que els estudiants coneguen els models teòrics provinents de diferents àrees de coneixement i s'acostumen a manejar els fets i les dades empíriques que intenten corroborar les hipòtesis derivades d'aquests models.

Que els estudiants estiguen preparats per a la gestió i la coordinació de qüestions migratòries.

Que els estudiants manegen la resolució de problemes interpersonals, tant a nivell individual com de grup reduït, de poblacions autòctones, de migrants i de persones refugiades.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser sobretot autòdirigida o autònoma.

Que els estudiants posseïsquen mestria en intervenció comunitària i mediació intercultural amb poblacions en mobilitat.

Que els estudiants puguin crear i fomentar polítiques de cooperació internacional.

Que els estudiants puguin dissenyar, gestionar i valorar programes d'atenció a grups humans amb mobilitat poblacional.

Que els estudiants sàpien aplicar coneixements i tècniques de la mediació intercultural.

Que els estudiants sàpien aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb les migracions.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements en el procés de comunicació en contextos multilingües.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements en l'àmbit educatiu des d'una perspectiva interdisciplinària.

Que els estudiants sàpien comunicar les seues conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants sàpien concebre, dissenyar i desenvolupar investigació científica sobre l'esdeveniment de la migració que permeta un adequat exercici professional docent i investigador.

Que els estudiants sàpien generar hipòtesis alternatives a les usuals segons els models teòrics imperants en la mobilitat humana.

Que els estudiants sàpien sensibilitzar i prevenir conductes i actituds xenòfobes, racistes i dogmàtiques tant en la població d'acolliment com en els diferents grups de migrants.

Que els estudiants sàpien valorar amb sentit crític els continguts de les matèries des d'una perspectiva tant sociocultural com individual, per a aplicar-los al futur exercici professional.

Que els estudiants siguin capaços d'impulsar els principis d'igualtat d'oportunitats entre hòmens i dones i d'accessibilitat al mercat laboral dels col·lectius desfavorits.

Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Que els estudiants siguin capaços d'originar les bones pràctiques en l'àmbit de la cooperació i el desenvolupament internacional.

Que els estudiants siguin capaços de desenvolupar polítiques migratòries eficaces.

Que els estudiants siguin capaços de desenvolupar un esperit crític que els permeta una visió àmplia i global de les migracions.

Que els estudiants siguin capaços de fomentar la cultura de pau i la propagació dels valors democràtics.

Que els estudiants siguin capaços de promoure la cohesió social a través de la lluita contra la discriminació, l'explotació i les desigualtats socials tant a nivell local, nacional, europeu com internacional.

Que els estudiants utilitzen tota la seua preparació per a fomentar el relativisme cultural enfront de l'etnocentrisme, des d'una anàlisi respectuosa de les diferències.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant oralment com per escrit, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Construcció de la interculturalitat

La construcció de la ciutadania o la conformació d'una cultura de l'benestar. Democràcies participatives i ambients conciliadors: eclecticisme i mediació social. Recursos socials i participació ciutadana. Polítiques migratòries i cohesió social. Estereotips grupals i la seua modificació. Intervenció grupal per a la prevenció d'actituds discriminatòries i xenofòbiques.

Assignatura 1: ECTS: 6; Llengua d'impartició: francès o italià

2. Intervenció comunitària

El context actual d'intervenció comunitària. Definició de comunitat. Factors estructurals de la comunitat i de la intervenció social: territori, població, demandes i recursos. Els conflictes socials i els factors d'exclusió i marginació. Origen de la mediació. El seu paper en la societat actual. El concepte de mediació. Sectors i tipus de mediació. Processos de mediació comunitària. Programes i projectes de mediació comunitària. Projectes de Planificació i intervenció comunitària.

Assignatura 2: ECTS: 6; Llengua d'impartició: francès o italià

3. Mediació intercultural

Marc Jurídic per al desenvolupament de la mediació intercultural. La mediació intercultural: conceptualització i formes d'entendre-la. Models de mediació i la seva aplicació en l'àmbit intercultural. La mediació per a la prevenció i resolució de conflictes culturals. La mediació per a la creació de noves estratègies de relació i intervenció. Fases en processos de mediació intercultural. Algunes tècniques en la pràctica de la mediació: qüestionari analític i mètode d'incidents crítics. Instruments d'avaluació en mediació intercultural.

Assignatura 3: ECTS: 6; Llengua d'impartició: francès o italià

4. Dissenys de programes d'intervenció psicosocial i avaluació amb poblacions immigrants

Fases de l'cicle d'un projecte d'intervenció. Identificació, formulació, execució i avaluació. Identificació: el diagnòstic de la realitat/necessitats; el problema; les persones beneficiàries/actors potencials. Instruments de diagnòstic. Formulació de el projecte d'intervenció: anàlisi d'objectius, de el grup i d'alternatives; metodologies d'intervenció; àmbits d'intervenció. Execució: tècniques i instruments d'intervenció; els agents de l'procés d'intervenció. Avaluació de la intervenció: tècniques i instruments; finalitats; indicadors de l'grau d'assoliment dels resultats esperat i fonts de verificació. Criteris per a un model d'intervenció amb immigrants.

Assignatura 4: ECTS: 6; Llengua d'impartició: francès o italià

5. L'escolarització dels fills dels migrants

Multiculturalisme i interculturalitat a les aules. Legislació europea, espanyola i valenciana referent a l'multilingüisme. Aprenentatge de segones llengües des d'una perspectiva multidisciplinària. El procés de comunicació en contextos multilingües. L'educació intercultural en el marc de l'educació social. L'acció socioeducativa per als/les immigrants adults/es.

Assignatura 5: ECTS: 6; Llengua d'impartició: francès o italià

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	300,00
Total hores	300,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	50,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	110,00
Estudi i treball autònom	150,00
Preparació de classes	80,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	40,00
Total hores	450,00

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. La classe teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut teòric de cada tema. Les classes pràctiques, a través de la il·lustració dels continguts, faciliten l'aprenentatge de l'alumnat en permetre una relació més dinàmica i propera amb els mateixos. No obstant això, també és important la realització de seminaris o altres tasques complementàries proposades pel professorat, com la realització de treballs. Amb aquest tipus de tasques es fomenta el treball autònom o en grup, però també i de manera rellevant, l'adquisició de destreses que fa a la presentació i redacció de temes. Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa l'alumnat en l'elaboració de les activitats complementàries, en particular, i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria, en general. En definitiva, a través de les tutories, que faciliten una relació més propera i directa, el professorat guia l'alumnat en la construcció del seu coneixement.

AVALUACIÓ

Ja que s'avaluen els continguts segons les seves àrees temàtiques s'utilitzaran diferents metodologies d'avaluació: proves objectives, exàmens de preguntes curtes, exàmens de desenvolupament i formulació d'assajos.

SISTEMES D'AVAUACIÓ

SE1.- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses. Este apartat constitueix el 80% de la qualificació final.

SE2.- Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problema i maneig de proves diagnòstiques. Este apartat constitueix el 20% de la qualificació final.

Ambdós sistemes d'avaluació són recuperables en segona convocatòria.

Requisits mínims: Per superar la signatura, tant a primera com a segona convocatòria, s'ha d'obtenir com a mínim, la qualificació de 5 punts sobre 10 a la qualificació final.

BIBLIOGRAFIA

- -AGUADO, Mª T. et al (2002) Mediación social en el ámbito socioeducativo. Identificación de necesidades y formulación de propuestas de actuación en contextos educativos. www.UNED.es/centrointer/mediación
- -CÁNOVAS, P. y SAHUQUILLO, P. M. (2007) La Mediación Familiar en LÓPEZ MARTÍN (Coord) Las múltiples caras de la mediación Y llegó para quedarse. (pp.117-170) Valencia, Universitat de València.
- -CONVENCIÓN DE LOS DERECHOS DE LA INFANCIA (1989)
- -MACCOBY, E.E. y MARTIN, J.A. (1983) Socialization in the context of the family: parent-child interaction, en HETHERINGTON, E.M. y MUSSEN, P. H. (Eds.) Handbook of child psychology, vol. 4. Socialization, personality and social development. (pp. 1-101). N.Y., Wiley.
- -RIPOL-MILLET, Aleix (2001) Familia, trabajo social y mediación, Paidós.
- -ROMERO, F (2002) La mediación familiar. Un ejemplo de aplicación práctica: la comunicación a los hijos de la separación de los padres. Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 40, 31-54.
- -CORTINA, A y GARCÍA-MARZÁ, D. (2003) Razón pública y éticas aplicadas. Los caminos de la razón práctica en una sociedad pluralista. Madrid, Tecnos.
- -COTTRELL, L. S. (1933) Roles and marital adjustment. American Sociological Society Publication, 27, 107-115.
- -DUPUIS, J. C. (2024) Mediación y Conciliación, Abeledo-Perrot edition.
- -KANOUTÉ, F. Y LLEVOT, N. (2008): La relation école-famille immigrante au Québec et en Catalogne. Éducation et Francophonie, 36(1), 161¿176.